POSUDEK KONZULTANTA RIGORÓZNÍ PRÁCE

Jméno autora/autorky:	Mgr. Richard Maliniak
Téma práce:	VÝMENA INFORMÁCIÍ AKO PROTISÚŤAŽNÁ DOHODA: TENKÁ HRANICA MEDZI DOBROU A ZLOU VÝMENOU INFORMÁCIÍ
Rozsah práce:	220.113 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	6. 9. 2021

1. **Aktuálnost (novost) tématu**

Autor zaměřil svou práci na téma, jehož význam pro soutěžní právo a jeho adresáty – podniky trvá bez ohledu na aktuální vývojové trendy. Výměna informací mezi podniky je otázkou, která dlouhodobě zaměstnává manažery podniků, jakož i praktiky a teoretiky soutěžního práva. Vznik společnosti informací, v níž získávání, monitorování a vytěžování informací představuje jasnou konkurenční výhodu, a tedy i nutnost pro každého účastníka hospodářské soutěže, staví otázku „kdy je výměna informací zakázanou proti-soutěžní dohodou?“ do obzvláště ostrého světla a posiluje tak ještě více její dlouhodobou aktuálnost.

2. **Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody**

Zvolené téma rigorózní práce lze zpracovat více způsoby. Autor zvolit přístup spojující teorii s praxí a rozhodl se prozkoumat jak teoretická východiska (základní definice, formy, druhy účinků výměny informací), tak i jejich zachycení v pozitivním právu EU, a nakonec i jejich nejproblematičtější projevy v současné podnikatelské praxi. Zpracování tak vyžadovalo jak velmi dobrý přehled v soutěžním právu obecně, tak i hlubokou znalost zkoumané dílčí problematiky a nutnost metodologicky skloubit důkladný teoretický rozbor s průnikem jeho závěrů do konkrétní praxe např. fungování podnikatelských sdružení nebo PC algoritmů vyhledávajících a vyhodnocujících pro podniky informace dostupné ve virtuálním online prostoru atd. Téma je tedy dostatečně náročné pro kvalifikační práce na úrovni rigoróza.

3. **Formální a systematické členění práce**

Po formální stránce je práce zpracována dostatečně pečlivě a důkladně, ve slovenském jazyce, který se českému čtenáři jeví odpovídajícím způsobem odborný, kultivovaný, výstižný a bez rušivých gramatických nebo ortografických chyb. Je vybavena standardními „přílohami" – rozsáhlým seznamem použitých zdrojů, seznamem zkratek, abstrakty ve slovenském a anglickém jazycích.

Struktura práce je poměrně složitá a odpovídá snaze o uchopení tématu od jeho definičních základů přes jeho pojetí v psaném i aplikovaném právu EU a soutěžně-právní teorii, až po jeho manifestaci v typových situacích významných pro současnou praxi. Část výslovně či převážně teoretickou reprezentují kapitoly 1-3, které pojednávají o definicích, formách a účincích výměny informací mezi podniky. Kapitola č. 4 je svým charakterem zprvu přehledová a systematizující, neboť vysvětluje, jak na výměnu informací mezi podniky pohlíží pozitivní soutěžní právo EU. Posléze však tato kapitola přechází do kritické analýzy, a to zejména v části věnované praktické ne-vyvratitelnosti domněnek, na nichž Komise staví své závěry, jimiž – dle autora – fakticky přenáší na podniky břemeno prokázání vlastní neviny. Obsah poslední kapitoly č. 5 vystihuje již její název: *Nejspornější situace výměny informací v praxi* a představuje tak průnik výše vysvětlené teorie do reálií vztahů mezi podniky. Vedle toho má práce propracovaný Úvod i Závěr a všechny tři teoretické kapitoly mají vlastní dílčí závěry.

Z hlediska formálních požadavků a systematického členění je práce dostatečně zvládnutá a odpovídá požadavkům kladeným na PF UK na rigorózní práce.

4. **Vyjádření k práci**

Autor v práci vhodně zužitkoval své zkušenosti a znalosti vyplývajících z dlouholetého zájmu a právní praxe v oboru soutěžního práva. Práce je zasvěceným pojednáním, které analyticky referuje o relevantních problémech, aniž by na nich cokoli zkreslovala či zjevně chybně interpretovala. Díky tomu se autorovi nepochybně z velké části podařilo naplnit cíle, které si vytýčil v Úvodu práce: charakterizovat stávající právní standard, odhalit jeho vývojové trendy a aplikovat ho na vybrané problematické situace výměny informací mezi podniky. Konzultant přitom může potvrdit, že toho autor dosáhl zcela samostatně.

Při zpracování svého tématu autor dostatečně prokázal schopnost práce s odbornou literaturou, právními prameny, zejména s judikaturou. 201 odkaz pod čarou na 94 stranách textu ukazuje, že autor tuto pramennou základnu náležitě vytěžil.

Autorovi se v rámci popisu i analýzy podařilo vhodně propojit názor právní vědy s ustanoveními platného práva a závěry aplikační praxe, přičemž k řadě aspektů připojil své vlastní, často kritické hodnocení. I celkový závěr práce je převážně kritický: *„súčasný prístup Komisie spočívajúci vo formalistickej aplikácii v praxi nevyvrátiteľných domnienok povedie k*

nadmernému vymáhaniu súťažného práva a k vysokému počtu nesprávnych pozitívnych záverov (chýb typu I)“, autor k němu však velmi správně dospěl cestou, která je vydlážděna právními argumenty i relevantními postřehy z praxe. Je proto namístě ocenit znovu autorovu samostatnost, s níž k vyhodnocení výsledků svého bádání přistoupil.

Za jistý „rušivý moment“ práce lze považovat snad jen kapitolu č. 4, v níž se text vrací k mnohdy až zcela výchozí obecnosti, vysvětluje obsah čl. 101 SFEU, interpretuje pojetí dohody v soutěžním právu EU atd., a to poté, co již byly poměrně konkrétně rozebrány jednotlivé projevy výměny informací. Zejména kapitola 4.1 je tak pro čtenáře místy návratem do „nejčistší teorie“, a to na plných 35 stranách (!) textu. Ačkoli nelze na jedné straně napsat, že takový obsah do práce na dané téma nepatří, je možné si legitimně klást otázku, zda tento analytický popis měl být zařazen až do druhé části práce a v takovém rozsahu. Proto byla již výše označena struktura práce za „složitou“ a kapitola č. 4 za zprvu „přehledovou a systematizující“, ačkoli její druhá, kratší část 4.2 této charakteristice zcela neodpovídá, neboť si klade otázku, zda domněnky, na jejichž základě Komise postihuje výměnu informací mezi podniky nezavádějí *de facto* presumpci viny. Část 4.2 je velmi analytická a originálně kritická vůči přístupu Komise aprobovanému Soudním dvorem EU, což poněkud kontrastuje s místy až zcela bazální povahou informací sdělovaných v části 4.1. Kapitola č. 4 proto měla být spíše rozdělena do více samostatných kapitol, resp. některé její části by zřejmě lépe vyzněly v úvodních kapitolách věnovaných teorii, zatímco další by naopak obstály jako samostatné kriticko-analytické části práce. Jde zřejmě o daň velké ambici autora usilujícího o postižení všech možných aspektů výměny informací mezi podniky v soutěžním právu EU, která byla uhrazena touto metodologickou a tematickou nejednotou, manifestovanou právě v obsahu a stylu kapitoly 4.

Vzhledem k tomu, že autor je dostatečně kritický ke standardům, které Evropská komise aplikuje na výměnu informací mezi podniky, lze zalitovat, že se v závěru práce nepokusil o navržení vlastního přístupu (domněnek, důkazních standardů a cest jejich zajištění), který by na jedné straně eliminoval chyby I typu a na druhé neodzbrojil Komisi tváří v tvář podnikům, které si skrytě vyměňují užitečné signály a informace. Nebo je oním lepším přístupem stručná a obecná výzva, aby Komise, případ od případu, ještě pečlivěji vážila všechny pro a proti-soutěžní efekty zachycené výměny informací?

Celkově je však třeba práci hodnotit vysoce kladně. Je rozhodně přínosným, originálním dílem kompilujícím, prohlubujícím a rozšiřujícím poznání, nutícím k pozornému čtení a následnému zamyšlení. Autor mimo vší pochybnost prokázal znalosti a schopnosti vyžadované na PF UK od rigorózních prací uchazečů o titul JUDr.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	ANO
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	ANO
Logická stavba práce	Převážně ANO – s výhradou ke kapitole 4
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	ANO
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	NA VELMI DOBRÉ ÚROVNI
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	NA VELMI DOBRÉ ÚROVNI
Jazyková a stylistická úroveň	NA VELMI DOBRÉ ÚROVNI

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	DOPORUČUJI K OBHAJOBĚ

Otázky k obhajobě:

Zamítneme-li domněnku, dle níž informace vyměněné mezi podniky, které nadále pokračují ve své podnikatelské činnosti na určitém trhu, budou také v této činnosti na daném trhu zohledněny, pomocí jakých nástrojů a analytických postupů by mělo být Komisí vyhodnocováno, zda podniky měly motivaci a současně možnost vyměněné informace proti-soutěži využít? Jak by měla otestovat, že aktivum v podobě získané informace nechal podnik ležet ladem, protože např. jí nedůvěřoval, nechtěl jít do rizika, nebo si jinak vyhodnotil budoucí vývoj apod.? Má Komise vůbec možnost něco tak subjektivního sama zjistit s dostatečnou právní relevancí? Nebo má vždy čekat, až se sladěné chování podniků na trhu projeví mimo vší pochybnost?

V Praze dne 29. 9. 2021

Václav Šmejkal

doc. JUDr. Václav Šmejkal, Ph.D.
konzultant rigorózní práce